

PRIMORSKA DELAVSKA ENOTNOST

070-323.15 (450-163.6)
019474158

Vsemu delovnemu ljudstvu Slovenskega Primorja in Trsta želimo obilo uspeha v novem letu.

GLASILO ENOTNIH SINDIKATOV ZA SLOVENSKO PRIMORJE IN TRST

Leto 2., šte. 4 - Cena 4 lire

TRST, petek 4. januarja 1946

Ob novem letu

Leto 1945 je za nami. Preteklo leto, ki je najveličastnejše leto v zgodovini našega naroda, leto končnega padca naci-fašizma in leto vstajenja tlačenih narodov vsega sveta, leto posebnih Julijskih krajin. Stopamo v novo leto, leto v katerem bo delavski razred brez dvoma znal biti kos svojem velikemu poslanstvu kot ga je vršil doslej. Pomembno je da se ozremo nazaj, da bi na trdnih izkušnjah prejšnjega leta boljše delali in prinašali delovnemu ljudstvu Slovenskega primorja in Trsta vedno boljše pogoje za življenje in vedno večje socialne pridobitve.

Delovno ljudstvo Slovenskega primorja in Trsta, ki je preživelo veliko tragedijo druge svetovne vojne in ki je dalo za osvoboditev tega skrajnega kosa naše zemlje nešteto najdražjih življenj, je izšlo v majske dni iz zmagoslavja in prekaljeno v borbi v enotnem nevarnem bloku, pripravljen za nadaljnjo borbo za doseg stoletnih težnj delovnega ljudstva.

Ze za časa osvobodilne borbe je delavski razred Trsta strmen v svoji ilegalni organizaciji aktivno deloval za osvoboditev te zemlje. V majske dni, ki so brez dvoma največji v zgodovini naše zemlje smo postavili temelje delavske organizacije na legalna tla.

Delavski razred se je tako končno združil v enotno fronto: strmen v enotni volji in težnjah na svoji Julijski oblasti in ohranitvi pridobitve narodno osvobodilne borbe. Postavljeni so bili trdni temelji naše sindikalne organizacije po vsej Primorski, organizirano je bilo vse napredno delavstvo. Posebno važno je, da so bili stiri slovenski okoli, ki so ovirali naše kmetijske združbe, da bi se z delavskim razredom združili v skupni borbi za svoje pravice. To nam dokazuje celika večina kmetijskega ljudstva, ki je po vsem Slovenskem primorju pristopilo v vrste organizacij delovnega ljudstva.

Reakcijske sile, ki niso prenehale delovati po fašističnem porazu, so spet poskušale motiti enotnost delovnega ljudstva, ki je edini porok, da se nam ne povrne časi kot so bili po drugi svetovni vojni. Ki so porok, da ne bomo široke ljudske množice spet ogrožene in ponovno zavedene v vode novega fašizma.

V to svrhu so neki krogi v Trstu ustanovili še eno sindikalno organizacijo, ki naj bi se imenovala Julijski sindikat. Značaj te organizacije in njene težnje so danes poznane vsakemu zavednemu delavcu in demokratu. Dejstvo je, da reakcionarji niso uspeli s svojimi temnimi načrti razbiti enotnost delovnega ljudstva v Trstu. So nam na v. pokrajini. Delovno ljudstvo je imelo pretežno izkustvo iz časov po prvi svetovni vojni, ko so reakcionarne sile uspeli razbiti enotnost delovnega ljudstva in omogočiti nastanek fašizma. Ti sindikati, katerih edini namen je, da razbijajo enotnost delovnega ljudstva, skušajo s svojimi protizdravnimi nastojanjem danes zapeljati italijanske delavce s tem, da so se preimenovali v Delavsko zbornico ter jih varajo, da so priznani od Italijanske glavne federacije dela. Dejstvo pa je da se delovno ljudstvo ni pustilo ogrožati in stoji dano, kakor je stalo v majske dni ob strani prave revolucionarne sindikalne organizacije, to je Enotnih sindikatov. Pripomnila, da so Julijski sindikati nacionalno-šovinistično nastrojena organizacija, ki teži in skuša razbiti italijansko slovensko bratstvo v Julijski krajin. skovano s krvjo v težki narodno osvobodilni borbi.

Če je italijanska konfederacija dela prava in sindikalna organizacija in vredna slavne tradicije, ne bo mogla nikdar priznati za del svoje celote take sindikate, ki streme za tem, da bi razbijali enotnost delovnega ljudstva v Julijski krajin in predvsem, da bi razbijali bratstvo slovenskega, italijanskega in hrvaškega naroda v Julijski krajin.

Kljub vsem tem zaprekom so se naši sindikati nemoteno razvijali. Organizirana so bila sindikalna okrožja in okraj po vsem Slovenskem Primorju. Zelo uspešno se je razvilo kulturno-prosvetno delo sindikalnih organizacij. Ustanovili smo slovensko italijansko sindikalno šolo. Naš odsek za tisk izdaja dva dobra sindikalna časopisa, t. j. »Unita opera« in »Primorsko delavsko enotnost«. Končno so od majske dni pa do danes Enotni sindikati organizirali v svoje vrste 70.000 članov samo v pasu A Slovenskega Primorja. Prvič v zgodovini gibanja delavskega razreda, se je zgodilo, da je delavska organizacija uspela zajeti toliko delovnega ljudstva v svojih vrstah in v tako kratkem času.

Tovariši in tovaršice! Naša pot je ena sama od katere ne moremo kreniti, to je pot trdne enotnosti vsega delovnega ljudstva Slovenskega Primorja in Trsta.

To popolno enotnost moramo doseči za vsako ceno četudi se pešice italijanskih šovinistov in bivših fašistov temu še tako upira. Nikdar ne smemo pozabiti, da je naše temeljno stremeljenje doseganja ljudske oblasti. Ta o. v. stanju zagotovi delavskemu razredu delo in boljšo bodočnost.

Obtožujemo nas, da se vmešavamo v politiko. Kdo obtožuje? Prav gotovo oni, ki bi želeli, da bi naši sindikati ostali snit-kafi starega kova. Želijo bi, da bi mi vodili še nadalje reformistično sindikalno in socialno-demokratsko kova, da bi se v našem delu omejevali na gospodarske akcije in bi govorili le o mezdah in pogojih dela.

Mi pa izjavljamo, da smo s tako sindikalistično in reformistično linijo odločno konfali. Preveč je imel delavski razred takih izkušenj v preteklih desetletjih, da bi se danes dal povrniti k staremu v korist reakcije in finančnega kapitala.

Naša pot mora ostati tudi nadalje odločna borba za naše socialne pravice, za našo ljudsko oblast, kar pomeni borbo za boljšo in srenejšo prihodnost vsega delovnega ljudstva.

Ivan Bukovec — Vojmir

Iz Sovjetske zveze

Moskva, 31. Tass. — Sovjetske tovarne, raziskovalne ustanove, državne ustanove so dalec prekoračile načrte za leto 1945. Sedaj so si zastavile nove načrte za leto 1946.

Strojne tovarne bodo začele z močnejšo proizvodnjo prvotnih kamionov in osebnih avtomobilov, velikih traktorjev, motornih koles, koles in drugih modernih strojev.

Iz federativne ljudske republike

Socialna zaščita v praktičnem izvajanju

V oktobru pr. l. je Ministrstvo za socialno politiko NVS izdalo brošuro o delu, ki ga je ministrstvo izvršilo v času od osvoboditve. Prinašamo nekaj zanimivosti iz omenjene brošure:

Naloge socialne politike so bile že v predvojni časi ogromne. S pomočjo priklani pa so se še povečale. Z usvojitvijo osnovne misli socialne politike, da se socialna pomoč ne sme ostaniti na »humanitarnosti«, da socialna pomoč ni miloščina, ampak trda obveznost družbe, se je delo v pogledu socialne pomoči kvantitativno zvišalo. Namen socialne pomoči je v tem, da se širokim ljudskim množicam trajno zviša življenjska raven. Za doseg tega cilja vlagala nova ljudska oblast vse svoje sile in pri tem delu jo krepko podpirajo množične organizacije, zlasti sindikati.

V ministrstvu, na okrožjih, okrajih in krajin, bi bil postavljen upravni aparat, katerega naloga je, na osnovi zdravilnih predlogov izboljšati delo. Nadalje je njihov namen z zdravju kritiko ter javno kontrolo odpravljati napake pri delu. Z druge strani pa dobivajo navodila za izvajanje nalog socialne politike od nadrejenih organov ljudske oblasti. Dejansko izvajanje vseh nalog socialne politike se vrši na kraju, kjer žive pomoči potrebni ljudje. Isti je tudi slučaj v vprašanju javne kontrole in odpravljanja napak, ker je edino tu dejanska kontrola mogoča. Federalno ministrstvo socialne politike ima v svojih rokah le celokupno vodstvo nad izvajanjem socialne politike v območju federalne enote. Zvezno ministrstvo pa skrbi za izvajanje enotnih načel socialne politike v vseh državah Jugoslavije.

SPLOSNO SKRBSTVO

Do 1. X. prejšnjega leta je bilo izplačanih rodbinam padlih borcev NOV in POJ, rodbinam hraniateljev, ki so se v JA ali v vojni umrtile, skratka vsem najpotrebnejšim, okoli 80.000.000 dinarjev in to približno 28 tisoč družinam. V istem času je bilo izplačanih preko 60 milijonov preživnih nad 10.000 upokojencem. V Sloveniji je trenutno 60.000 upokojencem in dela nezmognih, ki so navezani izključno na javno pomoč, približno 14.000; od teh živi v različnih domovih preko 2000 oseb. Takih domov je v Sloveniji 30. Za preskrbo teh oseb je bilo izplačanih 7.500.000 dinarjev, pri čemer ne računamo na javno delavnost in iniciativno širokih ljudskih množic v obliki samopomoči, nabiranih akcij in slično.

ZASČITA VASI

Ta problem se je pričel reševati takoj po osvoboditvi. Za oceno, kako velike so naloge v tem pogledu, dajmo sledečo sliko: Porušenih hiš 16.420 poškodovanih hiš 35.077 porušenih gospodarskih poslopij . . . 25.035 poškodovanih gospodarskih poslopij 20.571 Pri tem pa nismo vpoštevali Primorske in Koroske.

Nekateri predeli so vsled vojne izgubili do 80% živine. Mnoge pokrajine so docela opustošene. Za gradbeno obnovo je ustanovljenih do 20 tehničnih baz in prav tolikšno število obnovitvenih zagrad. Za obnovo vasi je bil določen kredit 50.000.000 dinarjev.

STANOVANJSKA POLITIKA

Med vojno je bilo uničenih preko 30.000 stanovanj in vsled tega je bilo ob osvoboditvi okoli 150.000 ljudi brez strehe. Zato je ministrstvo za socialno politiko s posebno

uredbo določilo maksimalno višino najemnine na 60% predvojne. Uspešno reševanje stanovanjske stiske pa ne zavisi le od ukrepov, dekretov in navodil državne uprave, zato sodelujejo pri tem delu vsi organi ljudskih oblasti, ki imajo neposredni stik s temskimi prilikami.

SOCIALNO ZAVAROVANJE

Z zakonom od 4. V. pr. l. se je uvedlo načelo polne družinske socialnega zavarovanja. Za področje vsake federalne enote je bil ustanovljen poseben zavod. Ta samostojno izvaja bolniško zavarovanje in v imenu Osrednjega zavoda vsa ostala zavarovanja. Na ta način so delavci in nameščenci Jugoslavije dosegli v pogledu organizacije socialnega skrbstva končni cilj.

Socialno zavarovanje je na ozemlju bivše Ljubljanske pokrajine izplačalo v treh mesecih preko 6.000.000 dinarjev.

ZASČITA MATER IN OTROK

V prejšnjih časih se je skrb za mlajšo oslanjala na dobrodelnost. Sedaj pa je država sama prevzela skrb za primerno vzgojo in zaščito mladine. Računa se, da je danes v Sloveniji okoli 200.000 otrok potrebnih socialne zaščite. Otroci, katerih domovi so bili delno ali popolnoma porušeni, je okoli 170.000. Seznam sirot partizanov in aktivistov šteje doslej približno 3.400 otrok.

Najprej se je izvršila obnova starih ustanov. Temu je sledilo ustanavljanje zaslišnih in posvetovalnih zavodov. S tem delom se je do danes obnovilo ali na novo ustanovilo 65 ustanov. Skupaj je 74 zavodov z zmogljivostjo čez 6.400 otrok. Početniške kolonije so trajale od 2. VII. do 1. X. preteklega leta. Skupno je bilo v kolonijah okoli 3.330 otrok. Za otroke političnih jetnikov in iz tirmancev so bile ustanovljene dečje baze, skraj katere je bilo 1200 otrok. Za podporo 6000 visokošolcem in srednješolcem je bila ustanovljena Federalna dijaška podpora komisija. Ta komisija je nakazala čez 4 milijone kreditov za organizacijo šolskih kuhinj in internatov.

Izvršene so bile tudi vse priprave za naslednje 5000 otrok iz Bosne in Hercegovine preko zime v Slovenijo.

INVALIDSKO VPRAŠANJE

Različnost pravnih predpisov in načinov izplačevanja so splošna močno ovirali redno izplačevanje invalidnim.

Invalidi narodno osvobodilne borbe so prejeli na podlagi odloka začasno denarno pomoč. Izplačevanje te pomoči je prevzelo Ministrstvo narodne obrambe, ki je postavilo posebne komisije pri komandah področij, ki so imele nalogo ugotoviti stopnjo delazmožnosti in odmeriti začasne podpore vsem potrebnim.

Podajevanje denarne pomoči je drugorazrednega pomena. Težiče invalidske zaščite je v preusmeritvi invalidov v nove poklice. V ta namen so bili organizirani prvi tečaji. Računa se, da je invalidov iz narodno osvobodilne borbe okoli 6000. Veliko je tudi število invalidov, žrtve fašistične terorije, invalidov radi vojnih operacij ter onih, ki jih je okupator nasilno mobiliziral v svoje enote.

Ena temeljnih pravic invalidov je pravica do ortopedskega zdravljenja in nabave protez. Protezna delavnica v Ljubljani, katere izdelki so bili pred vojno znani širom srednje Evrope, je povečala svojo kapaciteto za 100 odstotkov.

Pismo trboveljskih rudarjev

Od trboveljskih rudarjev, junakov bitke za obnovo Jugoslavije, smo sprejeli sledeče pismo:

»Odhod podružnice je na svoji XIII. redni odborovi seji razpravljala o naročbi na Vase cenjeno tovarniško glasilo, h kateremu vam s tem iskreno in tovarniško čestitamo. Mi si vam želimo res prave svobode udejstvovanja tudi na tem sektorju. »Kakor pri vseh sektorjih ali področjih ljudskega udejstvovanja in narodnega življenja v tako važni, ljubi dobri miru, napredka svobode in občege blagostanja delovnih ljudskih množic.

Sprejmite izraze našega bratskega in tovarniškega zblizanja v tem smislu in Vas prosimo, da nam pošljete vsako številko Vasega glasila do nadaljnjega.

V tem smislu Vas tovarniško pozdravljamo in beležimo.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Trbovlje, dne 26. XII. 1945

Dragim trboveljskim tovarnišim udarnikom se najtopleje zahvaljujemo za tople besede in voščila. Prepričani bodite, da je naša pot enotna, da so naši cilji isti, tako danes, kot včeraj, ko smo se skupaj borili na bojnem polju pod enotno zastavo v narodno osvobodilni borbi proti fašizmu in nacizmu.

Naša borba za enotnost delavskega razreda, za svobodno udejstvovanje in odločanje o javnih in delovnih problemih je neomajna. Vi ste dosegli to, za čimer mi šele težimo, za kar se moramo boriti vsak čas, na vsakem koraku in ob vsaki priliki.

Smrt

Sindikalna Skupščina Goriškega Okrožja

Dne 30. 12. 1945 se je vršila v Gorici skupščina vseh organizacij Enotnih sindikatov goriškega okrožja. Skupščine so se udeležili delegati vseh okrajnih sindikalnih organizacij, zastopniki mestnega odbora in delegati posrednih odborov v podjetjih. Skupščina se je udeležila tudi tamnik Pokrajinske zveze Enotnih sindikatov iz Trsta, tov. Vojmir-Ivan Bukovec in predstavnik sindikalnega tiskarstva.

Tov. Batti, predsednik mestnega odbora Enotnih sindikatov v Gorici, je otvoril skupščino, pozdravil tov. Ivana Bukovca in vse ostale udeležence.

Nato je podal izbrano poročilo o delu mestnega odbora od 27. oktobra 1945, ko se je vršila zadnja skupščina organizacij Enotnih sindikatov v Strašičah pa do danes. Ker so dogodki na polju socialnega vprašanja naglo razvijajo in se pojavljajo vedno novi problemi v območju potreb in interesov delovnega ljudstva, se je pojavila nujna potreba, da se skliče novo zborovanje predstavnikov sindikalnih organizacij. V tem razdobju so zlasti obravnavali problem plač, ki je v današnjih prilikah pač eden od zelo važnih vprašanj, ki tare vse delovno ljudstvo v coni A.

Ze dva dni po skupščini v Strašičah, to je 29. oktobra 1945, je mestni odbor predložil Zdrženju delodajalcev zahteve glede povišanja plač. Sele v dne 14. in 16. novembra 1945, po dveh dolgih in trudnih sestankih z zastopniki delodajalcev, je prišlo do sporazuma, ki je dolocal za vsakega družinskega poglavarja povišanje 100 lir na dan. Brez vsake motivacije pa je ZVU v Trstu znižala to svoto na 90 lir, kar je med delavstvom povzročilo veliko in upravičeno nezadovoljstvo.

Podlelitev te doklade za izenačenje plač, ki je stopila v veljavo 31. novembra 1945, je imela trajati le en mesec. ZVU se je namreč obvezala, da bo uvedla splošno uređitev plač in mezd. Toda tudi tokrat niso obljubljeno stedi la dejanja in ZVU je z odlokom št. 8 podaljšala veljavnost doklade tudi za mesec december. Delavstvo pa ne more živeti iz dneva v dan, marveč mora vedeti in imati za to tudi pravico vedeti, koliko bo zaslužilo jutri in naslednji teden. Za to vprašanje se vodi od strani Enotnih sindikatov še nadalje borba, dokler ne bodo dosegli uspeha.

Nadalje so v teh zadnjih mesecih revdirali in izboljšali delavske pogodbe nekaterih strok, kot namencev v kavarah, barih, restavracijah in gostilnah. Tudi čr-kostavci so bili prisiljeni stopiti v stavko za svoje zahteve. Po dveh tednih so dosegli povišanje plač od 15% do 50%.

Se je ena delavska kategorija, ki ji niso priznali svojih pravic. To so občinski namencev. Finančna kriza, katere posledice občina ni nikoli opazila, da se občinski delavci tako slabo plačani v primeri z oimi, ki so namencev in privatni industrij. Ako se bo sedanje vzmernjenje te stroke delavcev spremenilo v protestno akcijo, naj ne bo nihče, ki bi ne videl v tej akciji izključno ekonomskih potreb.

Druge stroke se pripravljajo, da predstavijo svojim delodajalcem načrte in predloge za nove delavske pogodbe. Upamo, da bodo ti predlogi naleteli na razumevanje in da bodo v kratkem času prišli do sporazumov.

Zanimanje in udejevanje Enotnih sindikatov ni se omejevalo le na vprašanje plač. Pridobitve delavcev in namencev je treba braniti na vseh področjih socialnega in gospodarskega življenja.

Velika manifestacija »Festivala delavcev« je dokazala, da je delovno ljudstvo cone A pridobilo tudi na kulturnem in organizatornem polju. Kulturne občutljivosti je naš delovno ljudstvo dokazalo, ko se je izkazala potreba braniti svobodo tiska. Čeravno stavka z dne 15. decembra 1945 ni bila okleana od Enotnih sindikatov, so ji dali svojo moralno podporo. Nihče ne bo mogel trditi, da voljo naši sindikati politiko stranke. Mi smo vedno javno trdili, da so Enotni sindikati borbeno razredna organizacija. Taka organizacija mora vedno podpirati vse upravičene zahteve delovnega ljudstva in braniti njegove pridobitve. Omeniti to akcijo samo na mezdno polje, bi pomenilo, izvrševati samo del tega, kar se smejuje dolžnost sindikatov. Ni dovolj podpisovati dogovore, temveč je potrebna stalna pažnja in aktivna obramba. To velja za vse pridobitve, ki smo jih mogli doseči od rednih izkoriščevalcev z dolgoletno in težko borbo.

Na žalost pa Juljski sindikati ne mislijo in ne delajo v interesu delovnega ljudstva, katerega enotnost skušajo vedno znova razbiti in razdvajati slovenske delavce od italijanskih.

Ta različen postopek obeh sindikatov jasno dokazuje, da so »Enotni« izraz volje množice, medtem ko »Julianci« brezvestno branijo interese gospodarske klikke in reakcije.

Toda delovno ljudstvo naše pokrajine je že videlo in razumelo, kako in kdo se bojuje za pravo demokracijo. Zdravo in za vedno delavstvo je že dalo svoj pristanek Enotnim sindikatom. Neprestani dotok članstva, tako v mestu, kakor v sedmih okrajih

goriskega okrožja, jasno dokazuje, kako je delavstvo orientirano. Enotni sindikati so že sedaj mogočna, masovna organizacija. Naloga nas samih pa je, da to organizacijo izpopolnjujemo in pripravljamo za prihodnje naloge.

Tudi takih Pokrajinske zveze Enotnih sindikatov, tov. Ivan Bukovec je imel zanimiv referat, ki je vzbudil pri navzočih veliko zanimanje.

Opisal je kratko zgodovino o nastanku Enotnih sindikatov, katerih predhodnica je bila »Delavska enotnost«. Ta »Enotnost« je nastala v času najhujših zatiranja demokratičnega ljudstva, takrat, ko je bil nacifasizem najmočnejši.

Delavstvo se je zavedalo važnosti takratnega trenutka, občutilo je nujno potrebo, da se bori za svobodo in enakopravnost ter je zato čutilo nujnost, da se organizira. V svojih vrstah je »Delavska enotnost« združevala vse ono delavstvo, ki mu žrtve za svobodo, za resnično demokratična načela niso bila nikdar prevelika. Zaveda se, da se pri vsaki okoliščini sredstvi in najmočnejše voljo lotiti borbe ob strani vseh svobodoljubnih narodov. Ta »Delavska enotnost« je organizirala odpor, zbirala denarstva, jestvine, obleke, vodila propagando, bodrila in pošiljala v partizanske vrste borce.

Po osvoboditvi v maju lanskega leta pa se je občutila potreba, da ta organizacija nadaljuje z delom na sindikalnem področju. Iz »Delavske enotnosti« so nastali »Enotni sindikati«, ki naj nadaljujejo s čuvanjem delavskih interesov v miru. Ti sindikati niso nasledniki nacifasističnih, reformističnih sindikatov, to so sindikati, ki organizirajo napredno delavstvo po tovarnah in obratih v borbi za socialne in gospodarske pravice.

Reakcija pa je poskusila organizirati druge, sebi naklonjene sindikate, ki bi razbijali delavske enotnosti. Ob vsaki priliki in vedno znova poskusa ta reakcija razbijati naše vrste, pri čemer niso prav izbirni v sredstvih. Mi smo realisti, oslanjamo svojo delo pa dejanske prilike in nimamo potrebe poslušati se pri naši propagandi laži in izmišljotin. To je bilo jamstvo za

O ljudskem zadružništvu

Če je potrebno obnoviti, pospešiti in dvigniti deželo na višjo gospodarsko stopnjo, je nujno, dati možnost razvoju starih zadru-gam in ustvarjati nove. Izkušstva iz preteklosti nas učijo, da se lahko rešijo mnoga vprašanja s skupnimi napori in s pomočjo sil, ki se izjavja z združeniimi silami. Iz tega sledi, da je potrebno organizirati ljudi tako, da sami skrbijo za svoje koristi, da delajo in da ne pričakujejo pomoči od drugih. To pomeni, da se mora ta organizacija oslanjati na skupno delo, na borbo za napredek ljudskega gospodarstva, za rešitev pred izkoriščevanjem spekulacij, črnohorizancev in delomnežev.

Danes je potrebno bolj, ko kdaj poprej, pospeševati razvoj zadrugarstva. Po končani narodno osvobodilni borbi in pospeševanju in napredovanju našega gospodarstva, mora sprejeti zadružništvo na sebe resno nalogo. Ta vloga je iz dneva v dan očitnejša, a na nekaterih področjih gospodarskega življenja je celo nujno potrebna.

Zadružništvo mora biti postavljeno na prave in realne osnove. Misljenja mnogih ideologov, da mora zadrugarstvo obse-gati celotni sektor gospodarskega življenja je navadna utopija. Take ideje se niso moge nikoli uresničiti, četudi so imele več pobor-nikov. To pomeni, da zadružništvo ne more zajeti in postati osnova vseh gospodarskih delovnosti. Nekatere gospodarske veje se nikakor ne morejo organizirati na zadružni osnovi (n. pr. promet).

Zelo mnogih zadružnih delavcev, da rešijo ta ekonomska vprašanja s pomočjo zadrug, so ovirale prave napredke, zadružništva. Zaradi takih naprednih misljenj zadružništvo ni napredovalo in ni dajalo zadovoljivih rezultatov na raznih gospodarskih področjih. Ker ni moglo postati splošno veljavno in gospodarskim sistemom, je med tem živoratilo, namesto da bi doživel največji precvet in razvoj.

Iz junaške osvobodilne borbe izhajajo kot zmagovalci vsi svobodoljubni narodi s plemenito pomočjo svojih zaveznikov, posebno pa Sovetske zveze. Z zlomom in prestatkom nacifasizma izginjajo tudi največji neprijatelji zadružništva. Izginjajo tudi stari, motni režimi in parazitske klikke — a z njihovim nastankom bo imelo zadružništvo v življenju ljudskih množic nov, pravičnejši in boljši smisel in značaj.

Kmetijstvo

Zatiranje borovega prelača

Naši dragoceni borovi nasadi so zaradi vojnih dogajanj že v precejšnji meri uničeni. To uničevanje se vedno ni popolnoma končano, čeprav so se razmere že deloma ustale. Poleg tega pa preti tem borovim nasadom druga, morda še večja nevarnost s strani

gosenic borovega prelača.

Gnezda teh gosenic so se letos pojavila v izredno velikih množinah, ker v teku zadnjih dveh let ni bilo prav nič podvzeto za njihovo zatiranje, tako da imamo v nekaterih predelih velik odstotek borovcev, ki so že popolnoma usahli.

Uničevanje gosenic borovega prelača je po vseh gozdarskih predpisih obvezno za vse lastnike borovih nasadov.

Za čim bolj učinkovito zatiranje gosenic borovega prelača dajemo sledeča navodila:

1. Nabiranje in uničevanje gosenicnih gnezd mora začeti v mesecu decembru in mora biti dovršeno najkasneje do kraja meseca februarja 1946. Pred in po tej dobi pobiranje ni dovolj učinkovito, ker se tedaj gosenice zaradi neustaljenega mraza še niso vse zatekle v svoja gnezda.
2. Nabiranje gnezd borovega prelača se

vse dosežane naše uspehe in jamstvo za uspešnost našega prihodnjega dela.

Mi se zavedamo, da je za doseg naših socialnih in gospodarskih pravic potrebna ljudska oblast in se bomo vedno ozirali tja, kjer bomo najlažje dosegli svoje življenjske zahteve. Le ljudska oblast nam lahko zagotovi, da bomo mogli doseči vse one pravice, do katerih je delovno ljudstvo upravičeno.

Pri svojem delu gremo za tem, da vršimo tudi na kulturnem polju za delovno ljudstvo naše poslanstvo in da usposobimo najširše sloje za življenjsko borbo, ki ni samo v borbi za izboljšanje plač in delovnih pogojev, temveč v možnosti sourejevanja socialnega in gospodarskega življenja. Delovno ljudstvo se mora zavedati svojih pravic in biti sposobno boriti se za najuspešnejše pravice. Delovno ljudstvo ne sme biti sredstvo za bogatenje posrednikov in objekt izrabljanja s strani protiljudskih cementov. Vse to pa bo uleglo delovno ljudstvo doseči, če se ljudstvo izroči oblasti.

Reakcionarna politika na sindikalnem polju poskusa usmeriti sindikalno delovanje na pot reformizma. S tem bi si želeli lajšati svoje sedanje, dokaj šibke položaje in ustvariti take prilike, da bi lahko ponovno prišli s svojimi starimi metodami izrabljanja. Delovno ljudstvo je pa s svojo kulturno preobrazbo že tako napredovalo, da ga ni možno več zaslepljevati, ker dobro ve, kaj so njihovi interesi. Za razkrivanje vseh podlih načrtov reakcije imamo tudi sindikalni tisk, ki s stvarnimi dokazi pravočasno ugotavlja vse umazanosti. Preskrbljeno je tudi za strokovne kurse sindikalnih tole in večerne tečaje. Vsa delavnost ni vse, kar je potrebno, da nas poskusi prikazati v lahk ludje. Vse to pa jim ne pomaga prav nič, ker se najširše mase delovnega ljudstva v polni meri zavedajo, da so le Enotni sindikati tista organizacija, ki pazi na njihove interese in se zanje tudi bori. Zato nas ne sme prav nič čuditi, da se dotok članstva iz dneva v dan veča in da vključujejo sedaj Enotni sindikati v svojih vrstah 70.000 članov. To dejstvo je za vse napredno množice razveseljivo dejstvo, ki jim vlija zaupanje in zrelost delavskega razreda.

Razvila se je diskusija o vseh važnih in tekočih zadevah, na kar je skupščina prešla k volitvam okrajnih predstavnikov in mestni odbor Enotnih sindikatov.

S skupščinami je bil dnevni red okrožne skupščine Enotnih sindikatov izčrpan. Predsednik zborovanja je se zahvalil vsem prisotnim za udeležbo in sodelovanje in ga zaključil.

Prehrana tržaškega delavstva

Da bi razumeli, zakaj tržaško delavstvo tako odločno zahteva borbo proti črni borzi in ljudsko oblast, ki je edina v stanu izva-jati jo dosledno, je potrebno pregledati današnje prehranjevalne prilike v Trstu in Juljski krajini. Današnje tržne cene so nedostopne za delavce in uradnike, ki želijo svoje odrejene mesečne ali dnevne plače. To občutimo vsi na svojih plečih, ki živimo v tem kričečem nasprotju med nizkimi in nezadostnimi plačami ter visokimi cenami.

Ugotovljeno je, da je potrebno za povprečnega človeka, v srednji delavnosti 3300 kalorij dnevno, medtem ko je potrebno pri intenzivni delavnosti 4000 kalorij dnevno. Pri mirnem ležanju v postelji brez slehernega dela je vročina, ki jo proizvaja organizem (tako imenovani bazalni metabolizem) 1680 kalorij dnevno. Če napravimo povprečno število med intenzivno in srednjo delavnostjo, dobimo 3600 kalorij, ki so potrebne normalnemu človeku. Nam omenimo, da so dolocene za vojake sledeče količine hrane izražene v kalorijah: angleški vojak pri operativnih edinicah dobi 4200 kalorij, v zaledju 3700, medtem ko je določeno za italijanske trupe 3600 kalorij dnevno. Tako navaja v svoji razpravi Botazzi.

Z časa internacije v taborišču Chiesanuova pri Padovi so dobivali naši interniranci — sicer za kratek čas — okoli 800 kalorij dnevno. To so ugotovili interniranci zdravnikov, ki so obenem prišli do sklepa, da bi morali interniranci podletti sestradanju v roku 3 mesecev, če bi se nadaljevalo tako stanje.

Po podatkih, ki smo jih zbrali, opazimo, da nam daje danes ZVU v Juljski krajini hrano, ki izražena v kalorijah za povprečnega delavca znaša okoli 800 kalorij dnevno. Za vse ostalih 2800 kalorij, ki so potrebne, kot zgoraj navedeno, se moramo obračati na črno borzo. To pomeni, da dobimo hrane za malo več kot eno petino, oziroma 22,2%.

Naše ljudstvo je izšlo iz borbe kot zmagovalci, dosleden antifasistični borec ter je zato moralo drago plačati svobodo na bojnem polju, v zaledju in v internaciji.

Tudi v nemški internaciji so Primorci dobivali več hrane, kot jo dobivajo danes. Po nekkih izjavah je bilo tam hrane za 1000 do 1200 kalorij dnevno. Po poročilu dopisnika Agencije Reuter dobijo današnji interniranci SS-ovci, ki živijo v Langwasserju, 8 milijonov do 9 milijonov, hrane za 2400 kalorij. Prebivajo v topli krajini in čistih kolibah. Često imajo na sebi ameriška oblačila. Smejo se udeleževati službe božje. Oči doma kar naprej sprejemajo zav-zavke s hrano. Ob nedeljah lenarijo, ali pa igrajo nogomet. »Ti ljudje se nikdar niso bili tepeni, nikdar niso kovali optani s težkimi utekmi, nikdar niso stradali, z njimi zdravniki niso delali nobenih poizkusov. Vsako delovno uro delajo plačano.« ... do, bivajo dnevno 80 ameriških centov.«

Otroci od 1 do 4 let dobijo pri nas na nakaznice 200 gr kruha, 67 gr zakuhe, 6 gr masčobe, 17 gr sladkorja in 50 gr mleka v prahu. Druga ne dobijo ničesar.

Mati, ki pri današnjih razmerah nima dovolj hrane, da bi otroku nadoknadila, kar mu je potrebno, postane v prvih dneh dojenja, ne more dopolniti otroku neza-dostno hrano. Zato ona zaskrbljeno gleda na svoje dete, vsak javni delavce se pa vprašuje, kaj bo z naraščajočo Prihošnost tega ljudstva je v zelo kritičnem položaju. Če človek v tej dobi ne dobi toliko hrane, kolikor je potrebno za njegov normalen razvoj, je tudi jasno, da je manj odporen proti boleznim. Rahitis, ki se pojavlja vstred-nadostne hrane, bo v Trstu masovna pojava, bodoča pokolenja pa bodo na vsak način občutno šibkejša.

Otroci od 4—9 let so dobili v istem mesecu (novembru) 200 gr kruha, 67 gr zakuhe, 6 gr masčobe, 8½ gr sladkorja in nič drugega.

Mleka v prahu ti otroci niso dobili, čeravno bi ga nujno potrebovali. Mesa tudi ne, sadije in zelenjave ravno tako. Otroci v tej dobi rabijo polno energije, radi tekaajo in se igrajo. Pri tem trošijo več energije. Zato pa skoraj vsi otroci v Trstu izgledajo zelo slabo, kar vsak tujec takoj opazi.

Isto količino hrane dobijo tudi otroci od 9—19 let. Normalno dobijo 831,5 kalorij dnevno. Jasno je, da ti otroci rabijo še več hrane, kot odrasli prej navedeni.

A to ni dovolj. Se manj razumljiva je prehranjevalna politika za ljudi od 19 do 65 let, ki so v novembru dobili 200 gr kruha, 67 gr zakuhe, 6 gr masčob, 8½ gr sladkorja, mesa, mleka in ostalih potreb sploh niso dobili. Ti obroki, izraženi v kalorijah, znašajo skupaj 796,7 kalorij, oziroma okoli 800 kalorij, kot smo že navedli v začetku našega članka.

Ljudje v tej dobi so produktivni. Vendar pa produktivna sila, ki ima tako prehrano, ne more več biti produktivna, ker ne more niti živeti od tega. Če je ugotovljeno, da človek umre v treh mesecih, ko uživa 1000 kalorij, bo se manj vztrajal pri življenju pri 800 kalorijah. Zato je tudi razumljiva opazka delavcev v tovarni Sv. Marka, ki je delal ob priliki obiska angleških parlamentarcev pred mesecem dni, da mu je bilo

bolje v Buchenwaldu Precej je takih delavcev, ki izgledajo približno tako, kot so izgledali povratniki iz taborišče.

Starci, preko 60 let dobijo nekaj več hrane, kot delaci; dobijo dodatno 85 gr sladkorja dnevno, kar pomeni 34,8 kalorij. To znaša dnevno vsega skupaj 831,5 kalorij. Dopolnje dobijo dodatke 5 gr masčob in 50 gr mleka v prahu, kar znaša 611,5 kalorij dnevno dodatka, tako da dobijo vsega skupaj dnevno 1398,2 kalorij. Težki delavci do-bijo 322,8 kalorij dodatka dnevno, medtem ko dobijo najtežji delavci 576,6 kalorij dodatka. Bolnišnice dobijo vsega skupaj 2324,5 kalorij dnevno za osebo, vojne ustanove 2331,9 kalorij dnevno, civilni priporniki do-bijo 1827,2 kalorij dnevno, a konzuli dobijo največji obrok, t.j. 2647,4 kalorij dnevno.

Kako je urejena dobava hrane v Trstu, je nam razvidno tudi iz dejstva, da obstajajo nič manj kot 4 vrste dobav: uradna, ki se izvaja preko SEPRAL-a, po normiranih cenah; »sviza borzas«, ki predstavljajo legalizirano črno borzo oziroma svobodno trgovino; črna borza, ki ni legalizirana ter se pre-ganja ter izredne nabavke, kot je na primer papeževa pomoč, ki jo nekateri imenujejo »rumena borzas«. K tem štirim virom bi lahko dodali še peti, ki izhaja iz političnih razlogov, kot so na primer sicer skromne vendar cenene dobave, ki jih od časa do časa dajejo Juljski sindikati.

Da bi bila jasna slika prehranbenega stanja in visokih cen, naj omenimo le ne-kaj najvažnejših prehranbenih artiklov. Surovo maslo stane okoli 950 lir, riž 100—115 lir, grah 110—145 lir, fižol 120—170 lir, žito 50 lir, beli makaroni 150 lir, enotni makaroni 120 lir, sveža slanina 440—480 lir, suha slanina 800—900 lir, jajca 300—170 gr 1 kor-mad, salama 1.100 lir, sir 400—1.100 lir, svinjskega mesa od 440—480 lir koruzna moka 70—74 lir, pšenična moka 90—98 lir, sveže mleko 45—50 lir, olje 570—720 lir, mast 620—680 lir, vino 90—160 lir, mla 450—1.300 lir, oglje 25 lir, mehka drva 10 lir za kg, trda drva 750 lir, pomaranče 42—100 lir, zelje 24—50 lir, cvetača 18—38 lir, ohrovt 12—24 lir, čebula 48—54 lir, razne vrste salat 48—120 lir, jabolka 30—90 lir, krompir 48—66 lir, goveje meso 220—300 lir, gosje meso 420 lir, itd.

Delavske plače se sečijo povprečno od 300—500 lir dnevno.

Vse trgovine so polne blaga, jestvin, obleke in obute. Kljub temu si vendar ljudstvo ne more nabavljati, ker so plače prenizke in živež predrag.

Po statističnih podatkih, ki niso popolni, ker žive tu razni politični priptepci od tajnih virov, je danes v coni A sledeče šte-vilo prebivalcev:

Socialna akcija A.F.Ž.

Dve tovarišici sta obiskali 30. decembra p. l. zavod vojnih otrok v St. Petru na Kra-su, v coni B. Otroci so jih zelo prisrčno sprejeli. Vsem 113 sirotam sta izročili raz-na darila, kot zavrtike in denar. Slovenska in italijanska tovarišica sta v kratkih po-zdravnih besedah izrazili čustva medseboj-ne povezanosti in razumevanja italijanskih

Leta	Trst	Gorica	Pulj	Vsega v coni A
0—1	3054	1827	665	5546
1—4	12895	6205	1415	20515
4—9	22827	11934	2454	37215
9—19	45461	21447	4686	71694
19—65	215971	75124	20969	312064
65—dalje	25312	11179	2949	39440
vsega	325520	127716	33148	483380

To ljudstvo dobiva po redni poti in odre-jenih cenah po raznih dobah količino hrane, izraženo v kalorijah, kakor sledi:

Leta	kalorije
0—1	938,4
1—4	938,4
4—9	831,5
9—19	831,5
19—65	796,7
65—dalje	831,5

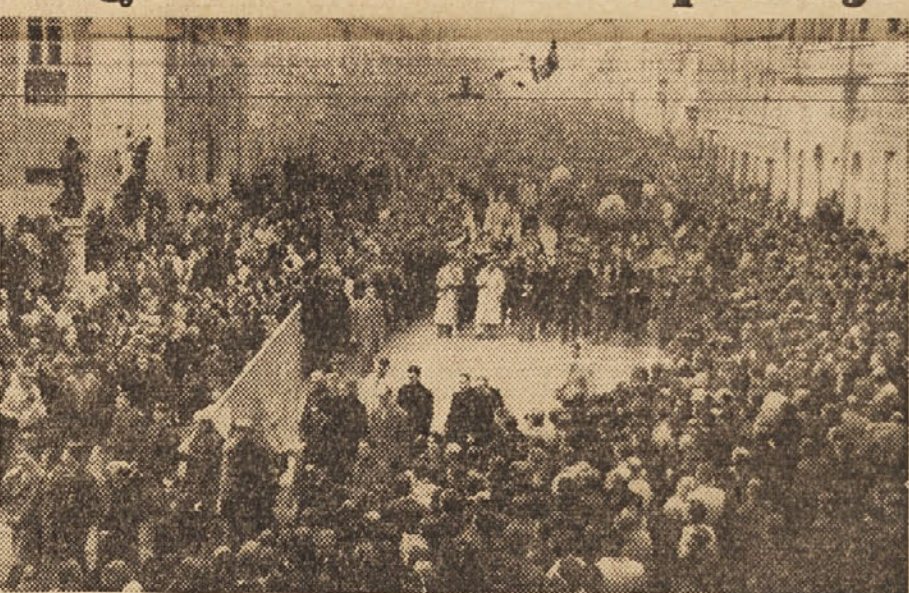
razen malega dodatka za razne stroke ali posebne položaje, kot smo že navedli prej.

Za naše demokratične pojme je skoro nerazumljiva »liberalna« politika cen in plač-in nam ni jasno, kako naj bi se pol-danimi pogoji skladale visoke cene in nizke plače. Brez stroge discipline nad nenasiitni-mi trgovci, ki zagovarjajo »svobodo« trgo-vine je nemogoče popraviti to težko stanje prehrane ljudstva v coni A. Preprost me-šan nima nobene možnosti pomagati pri preganjanju črne borze, ker je ta borza uzo-konjena in se celo niti ne imenuje več »črna« temveč »sviza«, da ne bi izgledala tako strašna. Ljudstvo ima tukaj le pasivno vlogo, ima pravico le gledati, kako se cene spreminjajo, nikakor pa ne sme sodelovati v pogledu plač in cen. Ljudska oblast ni priznana, čeravno je delovala že za časa nemške okupacije in je nadaljevala svoje delovanje tudi za časa jugoslovanske ter prve čase zavezniške okupacije. Danes uklju-čujo zadnje ljudske ustanove, ljudsko oblast, ki se je edina uspešno borila proti tem nezdarnim pojavom.

Gospodarska anarhija in »liberalna« politika povzročata tako ogromna nasprotja in zmedo v gospodarskem življenju cone A, da ni mogoče upati na nikakršno rešitev pod takimi pogoji, ki vladajo danes. Narod se tega zaveda in vidi rešitev le v ponov-nem vzpostavljenju ljudske oblasti, v dir-ganem gospodarstvu, ki bi uvedla odrejen splošni načrt in bi končno izgladila vsa ta preostla nasprotja. Svobodna trgovina je v teh prilikah najnesrečnejši pojav, ker se pojavljajo visoke cene, ki omogočajo le odredenemu krogu ljudi nabavo dovoljnih količin hrane, medtem ko delovne ljudske množice ne morejo kriti niti najnujnejših potreb vsled kapitala, ki ni zaradi političnega položaja na razpolago narodnemu gospodarstvu.

in slovenskih žena za kruto usodo teh voj-nih žrtve. Otroci so jim priredili miting z recitacijami in se jim tudi v zboru zahvali-li. Vses obisk je potekal brez vsake formal-nosti ter prisiljenosti. Izredna prisrčnost je se posebno pokazala ob slovesu. Ko sta to-varišici odhajali, so jih gruče otrok ustav-ljale, ju objemale in poljubljale ter prosile, naj bi jih zopt čimprej obiskali.

Pogreb žrtev Civilne policije

Tržaško delovno ljudstvo je zopet utrpelo izgubo dveh tovarišev, Pina Coverizze in Maria Rose, ki sta padla kot žrtvi fasistič-nih metod. Oba sta bila vneta pristaša de-mokratičnega razpoloženja tržaškega delov-nega ljudstva. Na sliki vidimo povorko ob priliki pogreba omenjenih žrtev civilne policije.

Sprajšujemo se le, kako je možno, da je varnost tržaškega prebivalstva izročena ljudem, ki, kakor dejanja sama dokazujejo, niso moralno kvalificirani vršiti te naloge. Zato razumemo nerazpoloženje in odpor de-

mostratičnih množic, ki si žele reda in varnosti. Vedno znova čujmo pritožbe v tem pogledu in zahtevu, da se sedanja ci-vilna policija odstrani in nadomesti z na-rodno milico.

Upamo, da se bodo želje demokratičnega ljudstva upoštevale in da se bodo odstrani-le vse one nevarnosti, ki resno ogrožajo mirno življenje in izživajo uvidenost in potrpežljivost Tržčanov.

Odgovorni urednik: Albin Zabrc

Sindikarno gibanje v Sovjetski zvezi

Ker dobiva zadnje čase sindikalno gibanje po vseh državah vedno večji pomen in važnost in vedno bolj narašča, smatramo za potrebno, da seznanimo naše čitatelje z vsemi posebnostmi sindikalnega gibanja v Sovjetski zvezi, kar nam bo utegnulo koristi, ako čitajo po potrebi in sešoma uveliti tudi v naših sindikalnih organizacijah vse ono, kar se je v razvoju sindikalnega gibanja v Sovjetski zvezi pokazalo kot odlično koristno.

Predvsem moramo vedeti, da ima v Sovjetski zvezi vsako industrijsko podjetje, vsa k tvornica, svojo lastno sindikalno organizacijo. Članstvo vsake take sindikalne organizacije je prostovoljno. Z drugimi be-sedami rečeno, nihče ni prisiljen članiti se v sindikalno organizacijo podjetja, kjer je zaposlen. Članstvo odvise torej izključno od njegove proste volje, oziroma od uvidenosti in spoznanja, ali in kakšne koristi mu prinaša članstvo v taki organizaciji.

Sovetska zveza šteje vsega skupaj 191 osrednjih sindikalnih organizacij, ki obse-gajo vsa podjetja, ustanove itd. in ki imajo vsega skupaj 27.000.000 članov. To pomeni, da je v Rusiji 85% vsega delavstva sindikalno organizirano. Odstotek neorganizirane delavstva je torej razmeroma maj-hen. Pri tem moramo upoštevati, da je od leta neorganiziranega delavstva 15% takih delavcev, ki so šele stopili v službo, oziroma na delo pri tvornicah in ki torej niso mogli spoznati vso koristnost članstva pri sindikalnih organizacijah.

So v Sovjetski zvezi industrijska podjetja, kjer so vsi od pometaja do ravnatelja sindikalno organizirani. Sindikalna organizacija v Sovjetski zvezi ni torej omejena na uslužbence, oziroma delavce pri eni vrsti posla, temveč obsega vse delavstvo in uslužbenstvo v tvornici brez